

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K. za pol leta 4 K. za četrť leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1., 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Sokoli in Orli. — Krščanstvo in narodna samostojnost. — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel: Razno. — Kranjsko: Razno. — Raznoterosti. — Književnost.

Podlistek: Mali lord. — Špiritistka.

Sokoli in Orli.

Uniforma vleče! To je resnica, ki se ne da pregnati s sveta in naj postane človeštvo še tako demokratično. In čeprav se nas starih paradiranje enako oblečenih ljudi veliko ne prime, je pa mladina bolj dovzetna za lepo uniformo in že vsakega otroka želja je, da bi kdaj sam paradiral v kakšni uniformi. To kaže že njegovo veselje do vojakov, s katerimi se igra in katere gleda, ko se ti igrajo.

Na deželi so bili doslej uniformirani ognjegasci, toda ognjegasilska uniforma ne vleče več tako, ker je premalo pisana in enotna. Le po večjih trgih in mestih na deželi vidimo včasih še druge uniforme: zastarelo meščansko gardo, ki se je že davno preživela, a meščani še vedno veliko dajo nanjo; potem so nekoč tudi veteranska društva, ki so istotako brez pomena izvezemši ona, ki imajo v svojih pravilih tudi podpiranje članov.

Ko so se začeli ustanavljati Sokoli po Slovenskem, so pristopali k njim skoro izključno le inteligentni in izobraženejši sloji ter tudi meščanski obrtniki. Biti Sokol je pomenilo toliko kakor biti zaveden Slovenec in kolikokrat je nastopanje Sokolov pomenilo demonstracijo proti Nemeem. Prva naloga Sokolov je pa vedno bila telovadba, gojenje in okrepjenje telesnih moči in sil in potem duševna izobrazba v radi-

kaluonarnem zmislu. Te naloge je Sokol vedno z vso verno izvrševal in jih še izvršuje. Ako se je vdeležil narodnih veselje in priredb, ni delal s tem nikomur štafaže, ampak največkrat s svojim sodelovanjem povisil sijaj in uspeh takih prireditev. Strankarskopolično Sokol ni deloval in se lahko reče o njem, da se ni nikoli vmešaval kot tak v politiko.

In zdaj so prišli klerikalci s svojimi telovadnimi odseki! Zakaj? Izobraževalna društva, ki so jih klerikalci ustanovili, da politično organizirajo mladino, so imela jako malo privlačne sile in ta društva po večini danes komaj životarijo; živijo še tam, kjer deluje kak agilen kaplan. Klerikalci so morali torej nekaj ustanoviti, kar bo vleкло kmetsko mladino, in ker so videli, kakšen vtis napravlja Sokol v svoji obleki in s svojo izbornjo telovadbo na kmetsko mladino, so šli in ustanovili telovadna društva, katera so letos svečano krstili za Orle. Po opiče so vzeli Sokolom tudi uniformo in svoje mladeniče oblekli v njo. Da bi hoteli Orle primerjati s Sokoli, nam niti na um ne pride, kajti Orli so v vsem in v vsakem tako daleč za Sokoli, da jih niti toliko ne dosegajo, kakor tisti nočni ptič, po katerem je ljudstvo imenovalo klerikalne telovadce, — sokola. Torej naj klerikalci za božjo voljo ne prisposodbljajo Orle s Sokoli, to se pravi noč siliti v lepi solnčni dan.

Sokol je demokratično društvo in Sokoli so si bratje, to je že od nekdaj veljalo in ostane tako. Smešno, zelo smešno je torej, ako „Slovenec“ oponaša Sokolom, da so buržoazijska organizacija, dočim so Orli pravo demokratično društvo. Če čitamo poročila o volitvah v Orlov-

ske odbore, vidimo že tukaj, da se „Slovenec“ samega sebe tolče po zobeh. Izvoljeni so: br. Breclj, br. Lampert, brat Ferjančič, brat gospod Lavrič itd. Navadni fantje so bratje, če pa je duhovnik, pa ni več brat, ampak brat gospod!

Tako razumevajo klerikalci demokratičnost! Niti tukaj, kjer hočejo klerikalci vpeljati enakost in bratstvo, ne morejo drugače, da bi ne dali priprostemu ljudstvu okusiti, kdo je gospod in kdo ima prvo in zadnjo besedo. Lepo se zahvalimo za tako bratstvo in zahvalili se bodo tudi njih inteligentnejši telovadci ter raje pristopili tja, kjer ne bo gospodov, ampak samo bratje.

Jeli treba potem dvomiti, da bi obstajala na taki podlagi ustanovljena organizacija? Prav nič, kajti nima niti pogojev za življenjsko moč niti demokratičnega temelja. Edino uniforme so dozda vlekle, pa prav nič drugega. Klerikalci so hoteli ustreči samoljubju priprostega ljudstva in le na ta rovaš imajo zapisati nekoliko uspehov.

Še bolj smešno je pa, ako se nadalje trdi, da so Sokoli v štafažo kake osebe, Orli pa ne! Preneumno! Komaj so oblekli lansko leto nekaj fantov v vabljive uniforme, že so jih poslali za štafažo dvem ali trem škofom na Brezje. Bila je to pravcata „lajbgarda“ za škofo, toda jojmene, brez vsake discipline in kakega strunnega nastopa. Pa potem govoriti o štafaži Sokolov!

Torej niti oddaleč nikake primere s Sokoli! Tako sodijo ne samo slovenski Sokoli, ampak tudi češki!

Mali lord.

Angleški spisal F. H. Burnett.

(Dalje.)

In čim pogostejše je videl tega lorda ter ga imel okrog sebe, tem bolj se mu je večalo začudenje. Na Angleškem je imel dovolj prilike, gledati otroke, rožnate male deklice in dečke, katere so vzgojiteljice vodile kakor na konopcu in ki so bili deloma plašni in boječi, deloma kričavi in vsiljivi, toda veliko zanimanja niso dosegli pri resnem odvetniku, zato je imel res malo skušnje glede otrok. Morda je lorda Fauntleroya vsled osebnega zanimanja za njegovo osodo bolj opazoval, toda naj bo kakor že hoče, na dečku je našel veliko opazovanja vrednega.

Cedrik ni prav nič slutil, da je predmet opazovanja, in se je obnašal kakor vedno. Z navadno ljubeznjivostjo je ponudil roko mr. Havishamu, ko mu je bil predstavljen, ter odgovarjal na vprašanja z isto prostodušnostjo in brez zadrege, kakor jo je imel v občevanju s Hobbsom. Bil ni niti boječ niti drzen in odvetnik je začuden opazil, da je zasledoval njegov pogovor z gospo Errol z vso pazljivostjo odrasčenega človeka.

„Otrok je zgodaj dozorel,“ je opomnil materi.

„V mnogih ozirih da,“ je odgovorila. „Vedno je hitro razumel, se naglo učil in veliko živel z odrastlimi. Zelo smešno je njegovo nagnenje, ponavljati vsemogoče dolge besede, katere je

kje čital, toda prav tako rad se tudi igra z otroci. Precej nadarjen je po mojih mislih, pri tem pa pravcati razposajeni deček.“

Pri prihodnjem snidenju z njim je imel Havisham dovolj prilike prepričati se o resničnosti te izpovedi. Ko je drugi dan njegov voz zavil v ulico, je opazil skupino malih dečkov, ki so bili vidno zelo razburjeni. Dva sta pravkar nameravala za stavo teči in v enem teh je mr. Havisham spoznal mladega lorda, ki v kričanju in vpitju ni zaostajal za tovariši. Stal je poleg svojega tekmeča, eno nogo v rdeči nogavici že pripravljeno, da steče.

„Ko porečem ‚ena‘, se pripravita,“ je glasno zaklical tretji deček, „pri ‚dve‘ stopita naprej in pri ‚tri‘ stečita!“

Havishamu se je zdelo zanimanje, ki ga je imel, ko se je sklanjal skozi okna voza, samemu zelo smešno, toda v svojem življenju ni videl ničesar takega kakor način, ko so rdeče nožice Njegove male Svetlosti zletele v zrak, ko je na dano znamenje stekel. Ročice je imel trdno sklenjene, zgornje telo naprej nagnjeno in svetli kodri so mu kakor griva leteli okrog glave.

„Hura, Cedrik!“ so tulili dečki ter glasno ploskali. „Hura, Bil Williams! Huraa-a!“

„Zdi se mi, da bo celo zmagal!“ je rekel mr. Havisham, ki je skoro razburjen gledal, kako so tekle rdeče nožice, katerim so pa pridno sledile Bilove rujave noge. „Želel bi res, da

dobi stavo,“ je pristavil in nekoliko v zadregi zakašljal.

V tem hipu je zadonelo divje kričanje iz otroških grl; s silnim zadnjim skokom je bodeči grof Dorincourt objel steber svetilke, ki ga je zasopljeni nasprotnik dosegel šele po nekaj sekundah.

„Trikrat slava, Cedrik Errol!“ je tulila otroška četa. „Hura, Cedrik, hura!“

Mr. Havisham se je z zadovoljnim smehljajem naslonil v vozu nazaj.

„Bravo, lord Fauntleroy!“ je rekel.

Ko se je ustavil voz pred hišo gospe Errolove, sta prišla zmagovalce in premaganec sredi drugih otrok v najlepši slogi po ulici in Cedrik je prav živahno govoril v Bila. Zmagoslavni obrazček je bil temnordeč in svetli kodri so se oprijemali mokrega čela; roke je držal v žepu.

„Vidiš,“ mu je pravkar rekel, „po mojem mnenju sem zato dobil, ker so moje noge malo daljše od Tvojih. Prav res se mi zdi, da radi tega, in potem, veš, sem tudi tri dni starejši od Tebe, kar je gotovo velika prednost. Tri dni sem starejši.“

To pojasnenje položaja je tako pomirjevalno vplivalo na Bila, da se mu je svet zopet zdel lep in da je celo začel tako govoriti, kakor da bi stavo dobil, ne pa izgubil. Cedrik je tudi tukaj pokazal svojo nadarjenost, spraviti druge v dobro voljo; celo v prvem ognju svojega

Dr. Schreiner, starosta zveze čeških sokolskih društev, je izjavil, da bi v slučaju, ako bi se kranjski Orli vdeležili kake slavnosti, noben češki Sokol ne počastil dotične prireditve! Tableau, Orel!

Noč pa dan nimata nič skupnega, tako tudi Orli ne s ponosnimi Sokoli. Samo to bi bilo še treba, da bi si morali Sokoli prepovedati opičje posnemanje njih obleke, kajti ljudstvo se lahko vara na videz in samo oddaleč. No, ko si človek v bližini ogleda te Orle, pa vidi, da so to drugačni tiči...

Kršćanstvo in narodna samostojnost.

(Dalje.)

Samostojnosti Slovincem ni vzelo krščanstvo. Izgubili so samostojnost, ker so dolgo časa omahovali med poganstvom in krščanstvom, ker so bili dolgo časa narod brez verske opore. In nele, da so radi tega izgubili samostojnost, celo domača vojska se je iz tega vzroka vnela med njimi.

Kakor je znano, se domače vojske ne vne-majo zaradi stvari, ki se narodu zdijo brezpo-membne.

In ako izgubi samostojnost narod, v čigar deželi je divjala verska domača vojna takrat, ko so mogočni sovražniki prežali od vseh strani — če tak narod izgubi samostojnost, nikar mnogo ne vprašuj, zakaj jo je izgubil!

Žalostni nasledki verske vojne so se med Slovenci tekom več rodov poznali v premnogih ozirih. Ko bi se ne bili, bi svetemu Metodu ne bilo treba hoditi v Panonijo.

Samostojnost pa, ki so jo Slovenci takrat izgubili, je ostala izgubljena za eno celo tisoč-letje.

Po preteku te dobe je narodno samostojnost Slovincem zopet dala novodobna takozvana za-padna kultura. Lahko rečemo, da je slovenski narod danes spet ravno tako samostojen, kakor ob Samovem času. Pod Samovim žezlom niso ži-veli samo Slovenci, ampak tudi drugi narodi, ki so s Slovenci vred tvorili Samovo zvezno državo. Svojemu številu primeren vpliv na po-stavodajo so imeli Slovenci v Samovi državi. In svojemu številu, svoji davčni moči primeren vpliv imajo Slovenci danes v postavodajnem zboru habsburške monarhije. V državniškem pomenu imenujemo Samov čas zlato dobo slo-venskega naroda. Pa vendar tista doba nikakor ni bila mirna. Stare kronike vedo povedati o mnogih bojih, ki so jih Samovi Slovenci imeli

zmagoslavja ni prezrl, da premagancu ne more biti dobro pri sreči in da bi mu bilo v gotovo tolažbo, ako vidi v zunanjih okolščinah vzrok svojega poraza.

Mr. Havisham je imel to jutro še dolg po-govor z malim zmagovalcem in v tem kram-ljanju se je moral več nego enkrat smehljati ter si s suho roko drgniti podbradek.

Gospa Errol je morala oditi in Cedrik ter odvetnik sta ostala sama. Začetkom si je Ha-visham belil glavo, kaj naj počne z malim dru-žabnikom, zdelo se mu je prav, da bi bilo naj-boljše, da ga malo pripravi na snidenje s starim očetom in na veliko izpremembro. Da Cedrik ni imel pojma o življenju, ki ga je pričakovalo na Angleškem, in o svojem bodočem domu, je bilo jasno, celo da mati ne bo z njim živela pod eno streho, ni vedel. Gospe Errol se je zdelo bolje, da mu prihrani to strašno novico.

Mr. Havisham je sedel pri odprtem oknu na naslonjaču, njemu nasproti na še večjem stolu je sedel Cedrik ter neprestano gledal Ha-vishama. Mala postava je skoro zginila v veli-kanskem stolu, kodravo glavico je naslonil na blazino, prekrižal noge ter roke vtaknil v žep, kakor je videl mr. Hobbsa. Še ko je bila mati v sobi, je pazno motril Havishama, in ko je odšla, ga je začel nekako spoštljivo in pobožno opazovati. Molčala sta oba in stari gospod in mali dečko sta se z vzajemnim zanimanjem opazovala. O čem bi pa govoril z dečkom, ki je tekel za stavo, nosil kratke hlačice in čigar nožice niso segale čez sedež, o tem si mr. Ha-

s sosednjimi narodi. Bila je to samostojnost, za katero so se morali skoro neprestano boriti. Ali naj se potem čutimo nesrečne, če moramo tudi danes včasih izpregovoriti kako besedo v obrambo narodne samostojnosti? Z jezikom in peresom se je lažje braniti, kot z mečem. O Samu nam zgodovinarji pripovedujejo, da se ne ve, kakšne narodnosti je bil. Niti o njegovem imenu se ne more reči, da bi bilo slovensko. Lahko je slo-vensko, a ravno tako lahko mongolsko. Pri mongolskih osebnih imenih boš pogosteje našel končnico o, kot pri slovenskih. In če je bil Samo mongolskega pokolenja, je bil Ober. Skratka: Mnogo drugače ni bilo, kot danes, ko zadovoljno živimo pod žezlom blagega vladarja, ki je vnet za blaginjo Slovencev, toda ni slo-venskega rodu.

In naj nikar nihče ne reče, da bi bilo bolje, ako bi Slovenci imeli vladarja, ki bi bil slovenskega rodu. Poglejmo v druge evropske države! Nemški cesar je po rodu pravzaprav Anglež. Ruski car je Nemec. Angleški kralj tudi ni iz rodbine, ki bi bila izključno angleške krvi. Švedski kralj je Francoz. Norveški kralj je Danec. Španski kralj je Nemec. Portugalski kralj je po očetu Nemec, po materi Francoz. Grški kralj je Nemec. Rumunski kralj je Nemec. Bolgarski knez je Nemec.

Prav nič se ne gleda na to, kakšnega rodu je vladar. Glavna reč je, v kakšnem duhu vlada.

Zato smo Slovenci v političnem oziru danes ravno tam, kjer so bili naši pradedje leta 680 po Kristusu.

Po tisočletnem spanju se je narod vnovič prebudil.

In komu se ima Slovenec zahvaliti, da danes diha zrak prostosti, da živi pod svobodnim solncem?*

Lastni moči gotovo ne. Sam bi se ne bil osvobodil nikdar. Ako hočemo njegovega osvo-boditelja kratko označiti, moramo reči: Sloven-skemu narodu je takozvana zapadna kultura dala samostojnost. Osvobodila ga je kultura, ki je zrasla iz evangelija Kristusovega, in sicer zrasla na Francoskem, porojena v viharju ve-like francoske revolucije.

Res je krščanstvo prineslo na svet idejo, da smo pred Bogom vsi enaki. Nekaj dobrega je s tem krščanstvo vrglo med ljudi. A ljudje so vedno enaki: Vrzi med nje dobro stvar, ki je namenjena vsem, pa se je bodo polastili samo

*) To svobodno solnce je kaj majhna — zvezdica, takorekoč beraška svoboda. Sicer naj ima pa pisatelj svobodno besedo! Ured.

visham ni bil na čistem, dokler mu ni Cedrik pomagal iz zadrege, ko je sam začel pogovor.

„Jaz prav nič ne vem, kaj je to grof,“ je resno opomnil.

„Ali res ne?“ je vprašal Havisham.

„Ne, in če se hoče grof postati, se mora vendar tovedeti, ali ne mislite tako?“

„Gotovo, res je,“ je odgovoril Havisham.

„Ali bi ne bili tako dobri in mi to razlo-žili?“ je spoštljivo prosil Cedrik. „Kdo ga je pa napravil za grofa?“

„V prvi vrsti kakšen kralj ali kraljica,“ je rekel Havisham. „Navadno je dobil naslov kot nagrado za kako znamenito uslugo, ki jo je storil svojemu gospodarju, ali sicer kako ve-liko dejanje.“

„O!“ je rekel Cedrik. „To je tako kakor predsednik.“

„Misliš?“

„Gotovo,“ je veselo zagotovil Cedrik. „Ako je kdo dober in veliko ve, potem postane pred-sednik. Potem priredijo bakljado in godbo ter govore. Večkrat sem si mislil, da bi rad postal predsednik; da bi postal grof, nato nisem ni-koli mislil, saj nisem nič vedel o tem,“ je hitro pristavil v skrbeh, da bimumr. Havisham zameril.

„Stvar je precej drugačna, nego pri vo-litvi predsednika.“

„Zakaj?“ je vprašal Cedrik. „Ali ni nič bakljade?“

Mr. Havisham je tudi prekrižal noge ter sklenil roke, zdelo se mu je, da je pravi čas, ako mu stvar natančneje razloži.

močnejši. Ako bo revež hotel biti deležen take dobrote, se bo moral močnejšim upreti. Ravno tako se je zgodilo s krščanstvom. Plemenitaši večjih evropskih narodov so se oprejali krščanstva tako, da so gmoten dobiček od krščanstva imeli plemenitaši, kmet pa ne. Kmetu so vzeli pre-moženje, vse zemlje se je polastil graščak, in kmet ni imel nič; proč iti s kmetije, na kateri je bil kmet rojen — tega pa kmet tudi ni smel. Kmet je bil graščakov suženj v pravem pomenu besede, bil je graščakov „Leibeigener“, kakor slove nemški izraz. In nemška beseda Leibeigen-schaft pomenja docela ravno to, kar slovenska beseda sužnost.

Plemenitaši so dobili tako oblast nad kmetom pod pretvezo, da graščaki te oblasti ne-obhodno potrebujejo krščanstvu na ljubo, da bi graščaki brez te oblasti nikakor ne mogli vzdr-žati krščanskega reda v državi. Tako-le so se norčevali iz krščanske vere, ki ne pozna sužnjev in ki uči: „Ljubi svojega bližnjega kakor sa-mega sebe!“

Slovence je to norčevanje, to zlorabljanje vere zadelo tem občutneje, ker so med Slovenci graščinsko oblast izvrševali nemški plemenitaši.

Na takšen način so vzeli slovenskemu ljudstvu samostojnost in ga v pravem pomenu besede zaslužili; to so storili sloji, ki so se norčevali iz krščanstva.

Nikakor pa ni krščanstvo uropalo našemu narodu samostojnosti. Nikakor ni krščanstvo zaslužilo kmetskega stanu v srednjeveških kr-ščanskih državah.

Tako se je v srednjem veku po hinavsko izpolnjevala zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.“ Višji stanovi so se te lju-bezni sčasom navadili. Lajšala jim je življenje zelo. Utrdili so se torej v prepričanju, da tako mora biti.

In ni bilo samo v srednjeveških evropskih državah tako. Tudi po drugih delih sveta je v minulih časih obstajal marsikak državni orga-nizem, v katerem je kmet bil sužen bogatejših stanov. Ni nemogoče, da v prihodnje v sami Evropi zopet nastanejo taki državni organizmi. Misliš-li — cenjeni bralec — da je to v naši civilizirani, moderni Evropi nemogoče? Misliš, da se na podlagi najmodernejše civilizacije kmetski stan ne more pogrezniti v suženstvo?

Na to ti odgovorim, da imamo v Avstriji in Italiji že danes mnogo kmetov, ki so postali sužni na podlagi najmodernejšega družabnega reda, torej novodobni sužni. Srednjeveški sužen je bil kakor jetnik: Na svojem mestu biti, de-lati in samo toliko jesti, da moči ne opešajo

„Grof je — je zelo vplivna oseba,“ je pričel.

„O, predsednik tudi,“ ga je Cedrik pre-kinil. „Bakljada je vedno pet milj dolga in ra-kete spuščajo v zrak in godba igra.“

„Angleški grof,“ je nekako v zadregi na-daljeval mr. Havisham, „je na vsak način iz zelo starega rodu, kajti —“

„Kaj se pravi to?“ je poizvedoval Cedrik.

„Stare, zelo stare rodbine.“

„Oh!“ je rekel Cedrik in še bolj poglobil roke v žep. „Tedaj je stara žena, ki pri parku jabolka prodaja, najbrž tudi zelo stare rodbine. Da, prav gotovo je prestarega rodu, kajti tako stara je, tako stara, čudili bi se, da more še stati, in vendar sedi zunaj tudi če dežuje. Zelo se mi smili in drugim dečkom tudi. Enkrat je imel Bil Williams skoro cel dolar in takrat sem mu rekel, naj kupi pri nji vsak dan za pet centov jabolka, dokler mu denar ne poide; to bi zadostovalo za dvajset dni, toda že po petih dneh se je preobjedel jabolka. In takrat — to je bilo zelo ugodno — mi je neki gospod podaril petdeset centov in zdaj sem lahko na-mesto njega kupil jabolka. Hudo je človeku, če je kdo tako ubog in tako starega rodu; nji je starost prišla v kosti in če je slabo vreme, ima hude bolečine.“

Mr. Havisham je v zadregi gledal resni, nedolžni obrazek svojega družabnika.

„Zdi se mi, da me nisi razumel,“ je na-daljeval. „Ako govorim o starem rodu, si pri tem ne mislim visoke starosti kake osebe,

prezgodaj. Za srednjeveškega sužna svet ni eksistirati. Novodobnemu sužnu je odprt celi svet, a kaj mu to koristi, ko nič njegovega ni? Svet zanj ne eksistira. Kako je na primer v tem oziru v Italiji? Kraljestvo Italija je plod narodnostnega navduševanja. Kakor pri nas, kakor povsod, tako so se tudi v Italiji za narodnost najbolj vnemali višji, izobraženejši, bogatejši sloji. Ti so imeli za zedinjenje Italije več zasluge, kot laški kmet. In tisti, ki so zedinili Italijo, so želi sadove, potem ko je bilo ustanovljeno italijansko kraljestvo: Laškemu kmetu so priznali prostost; a premoženje, zemljo so mu dali le tu ali tam, povsod ne; laški kmet lahko gre, kamor hoče; a kaj mu to koristi, če zemlje nima? Kaj koristi laškemu kmetovalcu celi svet, če pa nikjer nič njegovega ni? Po Italijanskem je na premnogh krajih lastnik zemlje plemenitaš. Poljedelec živi na plemenitaševem posestvu kot lačen najemnik.

Kmet najrodovitnejše evropske dežele je največji siromak.

(Dalje prihodnjič.)

Politične vesti.

Vlada — v stiski. Vsi listi konstatujejo, da je vlada v silno kritičnem položaju, odgojenje parlamentarnega zasedanja je zato najboljši dokaz. Vlada nima v zbornici nobene večine več, kar je pokazalo glasovanje o nujnosti Masarykovega predloga. Za nujnost je glasovalo 167, proti samo 132 poslancev. Ker se boji vlada nadaljnih porazov, se umika ter navidezno pritrjuje stališču opozicije, ki je od vsega početka zahtevala čas za posvetovanje proračunskega odseka. Baronu Bienenrthu ne bo drugega preostajalo, kakor prositi vladarja, da odloči usodo ministrstva. Nekateri so mnenja, da bo Bienenrthovo ministrstvo po Binkoštih od parlamenta hotelo le dovolitev proračuna ali proračunskega provizorija, potem zasedanje odgodijo do jeseni, da dobi Bienenrth čas za pripravljano delo za rekonstrukcijo ministrstva in za izboljšanje položaja.

Ogrsko bančno vprašanje. Vsi člani bančnega odseka so konstatirali, da so vsi poizkusi Weckerlovi in grofa Apponija razvozljati krizo, brezuspešni. Weckerle cesarju ne bo mogel poročati o uspehu. V krogih neodvisne stranke se pa govori, da tekom dveh tednov prevzame vlado neodvisna stranka in da Košut postane ministrski predsednik, drugi govore pa o razpustu drž. zbora in da bo neparlamentarno vlado vodil Lukaec ali pa Khuen Hedervary.

ampak da je ime take rodbine že dolgo znano. Morda so možje, ki imajo tako ime, več stoletij znani v zgodovini svoje dežele ter tudi slavljani.

„Kakor George Washington,“ je popolnil Cedrik. „O tem sem slišal, odkar sem na svetu, in že veliko poprej so vedeli o njem, in mr. Hobbs pravi, da se ga ne bo nikoli pozabilo.“

„Prvi grof Dorincourt,“ je svečano pojasnil mr. Havisham, „je dobil grofovski naslov pred štiristo leti.“

„Oh, to je dolgo! Nebesa, kedaj je to bilo! Ali ste ljubčku tudi to povedali? To jo bo zanimalo. Ako pride noter, ji morava to takoj povedati, rada sliši take čudne stvari. Kaj pa stori še grof, da dobi tak naslov?“

„Mnogi so pomagali vladati na Angleškem, drugi so bili vojaki, ki so se bojevali v velikih bojih.“

„O, to bi tudi jaz rad,“ je navdušeno zaklical Cedrik. „Moj oče je bil vojak in zelo pogumen kakor George Washington. Morda bi zato tudi postal grof, ko bi ne umrl. Tako vesel sem, da so grofje tudi hrabri. Poprej sem se večkrat v temi malo bal, veste, toda takrat sem bil tudi še zelo majhen, in ko sem potem mislil na vojake v revoluciji in na Georga Washingtona, me je bilo sram.“

„Grofje imajo sempatja tudi druge prednosti,“ je rekel mr. Havisham ter motril malega lorda, kaj poreče ta. „So grofje, ki imajo jako veliko denarja.“

Bil je radoveden, če ima mali mož že kaj pojma o moči denarja.

„Veliko denarja imeti ni slabo,“ je pri-

„Veleizdajniški“ proces v drž. zboru. V petek 14. t. m. se je začela razprava o nujnem predlogu češkega poslanca prof. dr. Masaryka o veleizdajski pravdi v Zagrebu. Splošno je znano, da se je na Hrvatskem obtožilo in že pred več kot 8 meseci zaprlo 53 na Hrvatskem živečih Srbov, češ da so delali na to, da bi se Hrvatska in Slavonija odtrgali od Avstrije. Sedaj traja obravnava pred sodnijo že nad 2 meseca, a niti najmanj se še obtožencem ni moglo dokazati. Zato se zgraža ves svet nad tako krutim postopanjem hrvatskih sodnih oblasti. Zato je tudi prof. dr. Masaryk, ki je sam se o stvari natanko poučil v Belemgradu in Zagrebu, spravl zadevo pred državni zbor, da ves svet vidi, kako se postopa na Hrvatskem. Hujše kakor se je kedaj na Turškem. — Za nujnost dr. Masarykovega predloga je glasovalo 167 poslancev, proti pa 132. Dasi predlog ni dobil dvetretjinske večine, vendar je moralni uspeh nujnega predloga brezdvomen, ker je za predlog glasovala pretežna večina poslancev.

Štrajk poštnih uradnikov. Na Francoskem so vsi poštni uradniki stopili v štrajk ali stavko. Vlada pa se je za ta slučaj že dobro pripravila in štrajk ni imel uspeha. Sedaj vlada trumoma odpušča uradnike.

Dogodki na Turškem. Mladoturki hočejo proti odstavljenemu sultanu naperiti kazensko pravdo in imajo zbrano že polno gradiva, s katerim hočejo dokazati, da je bil sultan v zvezi z vojaškimi puntarji v Carigradu. — Ministerski svet je sklenil razdeliti posebne spominske kolajne med moštvo macedonske armade. — Mahmud Šefket, vrhovni vojaški poveljnik, je izdal na ljudstvo oklic, da se mora vse orožje izročiti oblastim.

Grozodejstva proti kristjanom. V Anatoliji, delu turške države so mohamedani zopet vprizorili strahovito klanje kristjanov Armencev. Turški listi sami priznavajo, da je pomorjenih nad 60 tisoč ljudi. Vlada je poslala tja macedonsko vojaštvo, da napravi red. — Novi sultan je odposlancem Armencev, ki so mu naslikali položaj v Anatoliji, obljubil, da izda poseben irade (razglas), po katerem bo vsak mohamedan, ki umori kristjana, obešen.

Iz slovenskih dežel.

Slovenci in Slovenke! Višje deželno sodišče v Gradcu je razveljavilo zaplembo tega-le sestavka: Češki državni poslanec Vaclav Klofač je v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908.

prosto rekel Cedrik. „Jaz bi tudi rad imel veliko denarja.“

„Čemu pa?“

„Če se ima denar, se lahko veliko stori. Tu je žena z jabolki, na primer; ko bi bil bogat, bi ji kupil šotor in malo peč, in ko bi deževalo, bi ji dal dolar, da bi lahko ostala doma. In potem, — gorko ruto bi ji tudi kupil, da bi jo kosti ne bolele tako. Saj nima kosti kakor mi, njo vse bole, ako se le premakne, in to je zelo slabo, veste. Če bi bil pa jaz tako bogat, da bi ji lahko vse to kupil, potem bi ji, zdi se mi, kosti popolnoma ozdravele.“

„Aha,“ je opomnil mr. Havisham. „In kaj bi še sicer storil, ko bi bil bogat?“

„O, še veliko, veliko! Kajpada bi ljubčku kupil lepe stvari, lepo košarico za šivanke in šivanje, zlate naprstnike in prstane, konverzacijski leksikon in kočijo, da bi se ne vozila v omnibusu. Ako bi rada imela rožnato svilen obleko, bi ji tudi to kupil, toda ona hoče vedno le črno obleko imeti, a vendar bi jo v vse velike, lepe prodajalne peljal in morala bi si kaj izbrati. In potem Dik.“

„Kdo pa je Dik?“ je vprašal mr. Havisham.

„Dik snaži čevlje,“ je pojasnil Njegova mala Vzvišenost ter se vedno bolj in bolj ogreval za svoje male načrte. „Tako čeden snažilec čevljev je, ne morete si misliti, kako. Na vogalu ceste stoji, tam, kjer se gre v mesto in poznam ga že dolgo. Enkrat, ko sem bil še majhen dečko, sem šel z ljubčkom na izprehod in kupila mi je jako lepo žogo, ki je visoko skakala. Nenadoma pa mi je padla sredi ceste pod voz in konje

govoril dobesedno tako-le: „Uporabljam, zavedajoč se tega, svojo imuniteto v to, da s te delegacijske tribune naravnost z gromovitim glasom kličem vsemu narodu, da se naj rayna po načelu „Svoji k svojim“, posebno sedaj strogo in konsekvntno, da ne razbija nemških oken, ampak da ne obiskuje nemških in nemško-židovskih trgovin, da ne kupuje tujih izdelkov in tako mogočno uveljavi svojo moč kot konsument, ki zamore v odločilnem trenutku vprizoriti čudeže, če je organiziran in četudi na nas pošiljajo orožnike in vojake! Ti nas sicer zamorejo razganjati, morda tudi raniti, toda niti z artiljerijo, niti s celimi divizijami konjenice nas ne more nihče prisiliti, da bi zahajali v prodajalne naših sovražnikov, katerih sini nas provcirajo, ter jim nosili težko zaslužene groše. Zločinec proti češki stvari je sedaj vsak, kdor bi ravnal drugače. Niti vinarja ne več onim, ki nas zasramujejo in žalijo! Ponavljam: Niti ena češka noga ne sme več v trgovine onih, ki pljujejo na vse, kar nam je sveto in drago. Čeh mora podpirati Čeha, Čeh mora kupovati pri Čehu!“

Deželnozborske volitve na Štajerskem. Deželnozborske volitve v kmetski skupini na Spodnjem Štajerskem so se končale z zmago klerikalne stranke. V slovenjegraškem okraju je bil izvoljen dr. K. Verstovšek. Dobil je 1036 glasov, kandidat „Narodne stranke“ dr. A. Božič pa 395. V celjskem okraju sta izvoljena klerikalca dr. J. Benkovič in A. Terglav z 2560, ozir. 2658 glasovi. Kandidata „Narodne stranke“ dr. R. Karba in I. Goričan sta dobila 936, ozir. 1100 glasov. V šmarnskem okraju je bil izvoljen klerikalec Vrečko z 931 glasovi proti naprednjaku Berlisgu, ki je dobil 412 glasov. V brežiškem okraju je zmagal klerikalec dr. R. Jankovič, ki je dobil 1206 glasov, proti naprednjaku Malusu, ki je dobil 476 glasov. V slovenjebistriškem okraju je zmagal klerikalec Novak s 1190 glasovi proti nemškutarskemu kandidatu Kresniku, ki je dobil 454 glasov. V mariborskem okraju sta zmagala klerikalna kandidata Fr. Robič in Roškar z veliko večino. V ptujskem okraju je bilo oddanih 3533 glasov. Od teh so dobili: dr. Ploj 1185, Kolarič 1068, Ozmec 1908, Meško 1944, Ornič 294 in Visenjaki 180 glasov. Izvoljena sta torej klerikalna kandidata Ozmec in Meško.

Pri ožji volitvi v splošni kuriji spodnještajerskih mest je torej propadel nemškonacionalni kandidat Kral in je bil izvoljen socialnodemokratski kandidat Horvatek. Zmago so odločili slovenski naprednjaki, ki so

in prestrašil sem se tako, da sem začel jokati — bil sem takrat še zelo majhen —“ se je opravičeval — „in Dik je ravno snažil čevlje nekemu gospodu ter zaklical ‚halo‘ ter se že zapodil med konje, poiskal mojo žogo, jo obrisal ob suknjico ter jo dal meni in rekel: ‚Le miren bodi, malček.‘ Ljubček je bil zelo vesel tega in jaz tudi in odtakrat govoriva vedno z njim, če greva v mesto. On pravi ‚halo‘ in jaz pravim ‚halo‘ in potem se pogovarjava nekaj časa in pripoveduje nama, kako mu gre; no, v zadnjem času mu je šlo prav slabo.“

„In kaj bi rad storil za tega Dika?“ je vprašal odvetnik ter smehljaše drgnil podbradek.

„O,“ je rekel lord Fauntleroy ter se popravil z važnim obrazom v stolu, „izplačal bi Jaka.“

„In kdo je pa Jak?“ je vprašal mr. Havisham.

„Dikov kompanjon in slabšega se ne more imeti na vratu, kakor pravi Dik. Dečko pokvarja kupčijo, kajti vara ljudi in potem, pravi Dik, se razjezi. Vi bi se gotovo tudi razjezili, ko bi cel dan snažili čevlje, tako pridni in dobri in vedno pošteni bili in Vaš tovariš bi pa goljufal — fej! Vsi ljudje imajo Dika radi, toda Jaka nihče ne mara, zato pa izostajajo naročniki. Ako bi bil jaz bogat, bi Jaka izplačal ter Diku kupil tablico. Dik pravi, da se s tablico, na kateri bo zapisan kot mojster, zelo daleč pride, in potem bi mu kupil tudi novo obleko in nove ščeti in bi mu segel pod rame. Pravi, če se človeku le od začetka seže pod rame, potem gre vse kakor namazano.“

šli kakor en mož glasovat za socialnodemokratičnega kandidata, kajti vzlic vsemu nasprotju je slovenskemu naprednjaku socialni demokrat ljubši, kakor nemški nacionalci. Kar je le mogoče, storili so nemški nacionalci vse, da bi si pridobili ta mandat, a pomagalo jim ni ničesar, ker se slovenski naprednjaki niso dali ne preprostiti, ne terorizirati. Nemški ljudski mandat v spodnještajerskih mestih je po volji slovenskih naprednjakov prišel v socialnodemotične roke!

Odposlanca pruske vlade v štajerski šoli. Pred kratkim sta obiskala „landrat“ Wiljem pl. Woyna ter tajnik pl. Lützen iz Berolina, poslana od pruske vlade, slovensko-nemško šolo v Leitersbergu pri Mariboru. Spremljal ju je namestniški svetnik grof Marij Attems in c. kr. šolski nadzornik Schmoranzner, temu se je nepovabljen vsilil tudi vinotržec Pessl. Pruska odposlanca sta kar strmelala nad izbornimi uspehi v slovenskih oddelkih. Javno sta pohvalila vrle slovenske učiteljske moči z zatrdilom, da naša šola davno prekaša prusko. Zagotovila sta pa tudi, da bota pruski vladi vsekako priporočila v nemški Poljski šolski poduk na podlagi materinega — poljskega jezika. — In to izborna šola so hoteli zagrizeni leitersberško-karčevinski šovinisti popolnoma ponemčiti. Gosp. Pessl, vodja nasprotnikov slovenske šole pa naj si odkrito priznanje pruskih učenjakov dobro zapiše za ušesa.

Pri občinskih volitvah v Loki pri Žusmu dne 8. t. m. so zmagali vrli napredni slovenski kmetje v vseh treh razredih z ogromnimi večinami. Da omogočijo klerikalcem kontrolo, so vzeli sami radi celo enega klerikalca v odbor.

Državna pomoč za pokončevanje hroščev. Poljedelsko ministerstvo je koroškemu deželnemu odboru brzojavno nakazalo znesek 10.000 K za pokončevanje hroščev.

Obsojen je bil nemškonacionalni visokošolec Reiner iz Velikovca, ker je brez vsakega povoda žalil slovenskega visokošolca Sosa v gostilni pri Kollorosu z „Windischer Zottel“, na 80 kron denarne globe, ali pa osem dni zapora z dvema postoma in dvakrat trdo posteljo.

Zavarovalni zavod v Trstu. Pri volitvi v zavod za starostno zavarovanje zasebnih uradnikov so zmagali Italijani na celi črti. Slovenci se volitve niso udeležili; Nemci pa so postavili svoje kandidate, pa so sramotno pogoreli.

Slovensko učiteljske v Gorici. „Edinost“ poroča, da je konečno odločeno da se s pri-

hodnjim šolskim letom premesti slovensko učiteljske iz Kopra v Gorico.

Napisi na postaji v Nabrežini. Vsled brzojavne pritožbe nabrežinskega županstva na ravnateljstvo južnih železnic na Dunaju radi kršenja pravice slovenskega jezika pri ondotnih postajnih napisih, je ravnateljstvo brzojavno ustavilo nadaljevanje prenovljenja in sicer do nove tozadevne odredbe.

Pri občinskih volitvah v Pulju igra „jugoslovanska“ soc. dem. stranka žalostno ulogo kot priveseček italijanskih socialistov, ki so postavili same laške kandidate in gredo v boj v čisto laškonarodnem duhu.

Slovenska občinska hranilnica se snuje v Trstu. Jamčile bodo okoliške občine. Z veseljem pozdravljamo to misel. Naj se kmalu uresniči!

Kranjsko.

Shod nar.-napredne stranke v Veliki Loki. Ta izvrstno uspeli shod, ki se je vršil v vseh prostorih Šlajpahovega doma — vladni komisar namreč ni dopustil shoda na prostem — je dokazal, da ima napred. stranka tudi na kmetih še dokaj pristašev. Okoli 500 mož se je zbralo od blizu in daleč, da slišijo zastopnike narodno napredne stranke. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. Šlajpah. Prvi je povzel besedo dež. odbornik in poslanec dr. Ivan Tavčar. Glavno orožje nasprotne nam stranke — je pojasnjeval govornik — je tisto obrabljeno očitanje, da smo sovražniki vere, da hočemo ljudstvu vero vzeti. Mi od slovenskega kmeta ničesar drugega ne zahtevamo, nego to, da vendar že enkrat sprevidi, da pri nas vere nikdo ne preganja, in da smo le proti temu, da bi v politiki moral naš kmet tako plesati, kakor se mu iz farovžev piska. Tak ples ni koristen ne za kmeta in ne za duhovnika. Iz teh vzrokov smo mi zato, da naj kmet samostojen postane, da naj svoje reči sam v roke vzame, tako, da izvzemši verskih reči ne bo potreboval tistih jerobov, katere ima sedaj po farovžih, in brez katerih niti sopsti ne sme! Obrazložil je nadalje, da S. L. S. ni nikdar bila kmečka stranka, ampak je stranka naših duhovnikov. Ti komandirajo stranko in kmeta. Narodno napredna stranka pa hoče, da se naj kmet reši te komande. S. L. S. ne ljubi kmeta. To je pokazala, ko je z nekako nestrpnostjo hlepela po vojski, katera bi bila celi slovenski narod oškropila s krvjo ter zanesla v že itak

beraške slovenske kože še večjo beračijo. Vsak pameten kmet bo prepričan, da taka stranka ni zanj. Govornik je razkrival dalje sramotno udinjaje S. L. S. nemškemu dež. predsedniku, ki se je z vso vnemo zavzel za nemški denarni zavod, za „Kranjsko hranilnico.“ Pri tem delu mu pa po svojih močeh pomaga — slovenska ljudska stranka! Ne spametuje je to, da dobiva za te sramotne usluge od sedanje Bienertrove vlade breco za breco. Navdušeno odobravanje je sledilo prepričevalnim besedam govornikovim. — Kot drugi govornik je nastopil dr. Žerjav, ki je v poljudnih besedah pojasnil, kako velikega pomena je dobro kmetско zastopstvo v državnem zboru, občini in javnih zastopih sploh. Osobito je omenjal preteče visoko zvišanje indirektnih davkov, to bo namreč finančna modrost novega klerikalnega deželnega gospodarstva. Opisoval je nadalje razmere v kmetijski družbi ter razpravljal o vzgojevalnem pomenu rafajzovk. Obširno se je pečal z vprašanjem o starostnem zavarovanju. Končno je pozivljajl kmete, naj se zbero v krepko kmetско organizacijo. Tudi njegov govor je bil sprejet z gromovitnim odobravanjem. — Na shodu je bilo navzočih tudi nekaj klerikalcev, ki so poslušali britke resnice in jim ni preostajalo drugega, da so resničnim besedam govornikov molče pritrdili. Več takih shodov — več uspeha!

Poslanec župan Hribar je stavil v državnem zboru predlog o podražavljenju južne železnice. V predlogu se zahteva: 1. naj vlada čim najpreje predloži parlamentu načrt za podražavljenje južne železnice; 2. naj vzame država l. 1910 južno železnico v najem, ako bi do tega časa pogajanja o podražavljenju še ne bila končana. Hribarjev predlog so podpisali vsi jugoslovanski poslanci. Železniški minister Wrba se je izjavil proti podražavljenju.

Profesor Jarc in gospodarstvo mestne občine ljubljanske. V svojem govoru, ki smo ga že v zadnji številki omenili, je profesor Jarc omenjal tudi gospodarstvo mestne občine ljubljanske ter kritiziral take stvari, katere je občinski svet ljubljanski le v blagor ljubljanskih prebivalcev sklenil. V četrtek je župan Hribar na jako dobro obiskanem shodu v Mestnem domu odgovarjal profesorju Jarcu ter zavračal njegova deloma neresnična očitanja v jako lepem govoru, čigar odlomke priobčimo prihodnjič. Prof. Jarc naj se raje briga za deželno gospodarstvo, da se le-to spravi v red, vzorno gospodarstvo ljubljanskega mesta naj pa pusti lepo v miru, ako nima drugih argumentov, kakor

duša je hitela za njim in je bivala ob njem. Vera se je po slovesu včasih tako zamislila, da je ni bilo spoznati. Pa se je hipno zdrznila: saj sem tu, saj sem doma! Pa bila je duša le kratek čas navzoča doma.

In sta se pogovarjala potem pismeno. E, kako južno-vročča so bila njegova pisma. Kar gorelo je iz njih. In ta mogočni ogenj je prepojil vso njeno dušo, ki se je kopala v njem, vriskala. In porodila se je v tem ognju nemajna njena zvestoba. —

Ali pisma so postajala redkeja in redkeja, hladnejša, hladnejša. Polagoma, prav sistematiško je stopilo neko čudno, grozno spoznanje v njeno dušo: on me ne ljubi več. Izostala so naposled pisma popolnoma. Šest let — in nista si več pisala, in nista se videla. —

In glejte, takrat sem spoznal v njeni ljubezni bolezni, takrat se mi je odprla njena duša na stečaj in gledal sem v njo bolno, a ne umirajočo, napol obupano pa vendar močno. Njeno zvestobo sem gledal in čutil sem iz zvestobe porojeno neupogljivost — njene volje, svojeglavost sem zrl, trmo sem gledal...

Ko smo se poslovili in se je pogrezala njena postava v mraku, se mi je zdelo, kakor da se pogreza tudi njena duša v mrak, temnejši, gostejši, in da je njeno veselje bolj navidezno, da le ob posebnih trenutkih vsplapola to veselje na višek, kakor luč, ki se prikaže nad močvirjem, kot plamen v dogorevajoči sveči, ki še zdajpazdaj zaplapola svetlo, žarko, da zavlada tem večja tema potem, ko ugasne!... Taka je

Špiritistka.

Spisal Andrej Rapč.

(Dalje).

Kakor mi je dvoumno povedala, vendar sem slutil njeno duševno stanje. Pravkar mi je sama rekla: „Neskončno sem srečna, menda sem tudi neskončno nesrečna.“ Resnično! Mlado srce je bilo srečno, neskončno srečno v silni ljubezni. Ali nesrečna ljubezni je zopet neskončno zlo. Morda pa nesrečno ljubi. Preveč morda ljubi, srce ji čuti preveliko srečo, ki se ji morda iz nje poraja misel o morebitni nezvestobi izvoljenčevi, žge jo morebiti iz prevelike ljubezni porojena ljubosumnost. In sem prišel do zaključka: Njega ima prerada, zato se boji zanj, upa in se boji. Zato je zdvojena njena duša; up in strah sta v nji, strah in up; zato se njeno duševno stanje menja hitro: veselje, — žalost; žalost, — veselje. —

Plesali so in so govorili. Natakariji so sopli kar glasno in podili muhe, ki so sedale po mizah z mokrimi servietami; otroci so se pojali med mizami in fantje so streljali s topiči. In tako je šlo veselje dalje, dalje. Šlo je in se ni oziralo ne na desno in ne na levo.

Mrak je že nastajal in vročina je ponehala. Šum je potihaval, zakaj vrt se je spraznil, in tudi mi smo se poslavljal.

In odprla so se vrata. Videl sem takrat oltar njenega srca. Brezmejna ljubezni in zvestoba sta bili na njem.

Spremili so nas. Vera je visela na moji roki:

„Jezna sem bila že danes na vas. Veste, sem svojeglava in trmasta. Jezna sem bila. Zakaj stikate po mojem srcu? Mislila sem: pa ravno mu ne povem, ker hoče s silo zvedeti, kaj je tu notri skritega. Ali vseeno vam povem, ker upam, da me bodele umeli...“

Da, umel sem jo.

Mlada je bila. Morebiti ji je bilo komaj 17 let. In takrat se je seznanila z njim, z Milanom. Davno je že to bilo; pred šestimi leti je bilo. Enoleten prostovoljec je bil. Tacega človeka ni spoznala ne prej, pa tudi pozneje nikdar. Kot bi bila padla nanj vsa toplota žarečega solnca. Gorela je v njem in iz njega vsa južna kri, gorela, vrela. —

Njena duša se je oklenila tako strastno njegove, njeno vse je tako hrepenelo po njem, da jo je obšla včasih groza: saj nisem sama ob sebi nič!

Sama sebe ni več poznala in včasih ji je zadržala duša temne, skrivne groze.

In kako jo je ljubil on! „Ti, Vera, ti si tako moja, tako grozno moja!“ In te besede, dasi okorne, so obsegale zanj nekaj tako blaženega, sladkega, mogočnega, veselo-groznega.

„Brez tebe, Milan, nisem nič!“ ji je ob takih trenutkih zavpila duša.

Takrat je živela življenje, kakoršnega ni nikdar prej, nikdar pozneje.

In je prišlo slovo, ko je doslužil pri vojnih, ko se je vračal domov na jug. Njena

te, ki jih je zadnjič zavito in neresnično raztrobil najvnišnim poslušalcem v „Unionu“.

Regulacija — korupcija. Za dež. računskega nadoficijala je imenovan dosednji davčni oficijal v Krškem Henrik Peternel, ki je s tem prišel iz X. v IX. razred. Peternel nima predpisanih študij, pa to pri dež. odboru sedaj nič ne pomeni, posebno ne spričo dejstva, da je Peternel klerikalec in sorodnik dr. Šusteršiča. Za deželnega stenografa je imenovan bivši obč. tajnik na Primorskem in „Slovenec“ sotrudnik Franjo Klemenčič. Če se premotri postopanje dež. odbora pri imenovanju Šusteršičevega nekdanjega sošolca Pfeiferja, potem imenovanje dr. Pogačnika, dalje Kristana in sedaj Peternela, se izkaže, da deželni odbor sistematično prezira določbe o predpisanih študijah in o oddaji deželnih služb. Tako postopanje se povsod imenuje korupcija, „Slovenec“ pa pravi, da je to — regulacija.

Stjepan Radič je predaval preteklo soboto v „Mestnem domu“ o Rusiji in slovanstvu. Ker je predavatelj, izboren govornik, predočeval faktično obstoječe razmere in se naslanjal na lastna avtentična opazovanja, ne da bi se spuščal v vseslovansko metafiziko, je bilo njegovo predavanje res velezanimivo. — Poslušalstvo je govorniku navdušeno ploskalo.

Čehi za Kranjsko. Veliko reklamo za potovanja na Kranjsko je pričela med Čehi razvijati češka deželna zveza za tujski promet.

Pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani se je uvedlo te dni v vseh oddelkih novo poslovanje, in sicer trajajo dnevne ure kot pri mestnem magistratu, trgovski zbornici in deloma pri deželnem odboru od 8. zjutraj do 2. ure popoldne.

Velika pevska slavnost v Ljubljani. Izredno naklonjenost napram pevskega društva „Slavec“ ob njegovi društveni 25-letnici sta izkazala gg. profesor Anton Funtek in profesor Anton Foerster, poklonila sta društvu „Slavnostno himno.“ Gospod Funtek spenil je iz svojega neizčrpnega vira krasno himno nanašajočo se na društveno petindvajsetletno delovanje, a nestor slovenskih skladateljev in častni član „Slaveca“ g. Foerster je zložil temu besedilu veličasten napev poln krasnih melodij in glasbenih efektov in sicer za veliki zbor, soli in bariton. To slavnostno himno bodo pela v skupnem velikem pevskega zboru vsa pri slavnosti navzoča slovenska, hrvatska in češka pevska društva. V „Zvezi slovenskih pevskih društev“ stoječa društva nastopijo še posebej v velikem skupnem zboru z A. Foersterjevo „Pobratimijo“,

bila Vera tudi danes. Neskončno vesela, pa tudi neskončno žalostna. In spominjal sem se, kako se je včasih razvnela; človek bi mislil, da je najsrečnejše bitje v svoji ljubezni, a je le svetilka, ki dogoreva, zadnji, pojemajoči plamen... Spoznal sem zdaj, da je bila večkrat njena nebrzdana veselost le krinka, ki si jo je devala pred ljudmi na obraz, da ne vidijo njene notranjosti, zakaj ona je hotela ljubiti, še ljubiti, edino Milana, in si ni hotela niti sama priznati, da je vsa njena lepa ljubezen fata morgana, ki se razprši, čim se oglasi razum... In ker sama ni marala drugače čutiti, tudi drugim ni dovoljevala; ker so pa ljudje ugibali, je molčala, je postavila v srce grob, kjer je hranila vso veliko ljubezen do Milana, vse spomine nanj... A kadar so ljudje hoteli pogledati v njeno dušo, je dela krinko na obraz češ: pa ravno jim ne pokažem svoje duše, ker so tako radovedni, ničesar naj ne vedo o moji bolesi — nečem, da bi vedeli. Tako je s črno žalostjo v srcu kazala vesel obraz.

„Šest let se že nisva videla, pa si tudi ne piševa več,“ mi je zvenelo še sedaj v ušesih.

Resnično! Vera vé, da je vsega konec, ona čuti! A ne! Ona neče tega čutiti, ne mara! Ni konec vsega, ne sme biti! In porodila se je neupogljivost v njeni ljubezni, v tisti južnovroči ljubezni. Neupogljiva, ponosna je postala njena duša. In taka duša, kot je njena, trpi več, pa tudi prenese več, kakor vsakdanja. —

Ozrl sem se še enkrat za njo. Pogreznila se je bila njena postava v mrak. Oko je ni

a pevski zbor iz Trsta in okolice zopet v posebnem skupnem zboru z Jenkovo „Molitev“. To bodo toraj trije veliki pevski nastopi z različnim številom pevcev, toraj krasen glasbeni užitek ta glasbeni efekt pa bodo povečali še posamezni nastopi sodelujočih društev treh sorodnih slovanskih plemen. K slavnosti prijavilo se je dosedaj 36 društev deloma korporativno deloma po večjih deputacijah.

Svoji k svojim! Seznam nemških in „Nemcem prijaznih“ gostilničarjev po slovenskem in italijanskem ozemlju je sestavil neki ravnatelj Jahne po naročilu „Südmarke“. Zdaj je izšel že v tretji izdaji (5000 iztisov) in obenem bo objavljen tudi v glasilu Alpenvereina, ki izhaja v 70.000 iztisih. Namen? Noben Nemec naj ne zasluži od Nemca niti vinarja. Stavimo tudi mi tako!

Turistovska koča pri izviri Kamniške Bistrice, ki jo je prevzelo v najem „Slov. plan. društvo“ (osrednje društvo), otvori se v nedeljo 23. t. m. Tistega dne priredi izlet tja kamniška podružnica S. P. D. in je pričakovati obile udeležbe tudi iz Ljubljane posebno z jutranjim kamniškim vlakom.

Postojna — mesto. Cesar je z odlokom z dne 9. t. m. povzdignil trg Postojno v mesto.

Odvetnik dr. Fran Novak ima sedaj svojo pisarno v Dalmatinovi ulici št. 8 v hiši poleg „Kmečke posojilnice.“

20.000 kron je dovolil cesar iz dohodkov državne loterije za cesarica Elizabete bolnico v Novem mestu, od katere svote se že letos izplača polovica.

Kupujte samo pri Nemcih! Na čelu novic prinašajo nemškonacijonalni dunajski listi novice z gorenjim naslovom ter s pozivom na bojkot nemških trgovcev in obrtnikov. Tako smejo Nemci!

Vojaške oblasti plenijo na vojake naslovljena pisma, ki so kolkovana z narodnim kolkom „20/IX.08.“ Opravičbo za to nepravilno plembo v svojih brezobzirnih vojaških predpisih pač že lahko najdejo, vsekakor pa ni na noben način opravičljivo dejstvo, da napravljajo onim, ki podobne pošiljke dobivajo, neprilike in sitnosti, jih kličejo k raportu, šikanirajo in v svojem fanatizmu pikajo z neustmenimi zaničljivimi izrazi: „Ich werde Ihnen schon geben nedolžne šrtve.“ Ne more si dotičnik kaj, če dobi tako pošiljatev. Sicer pa pritiskajmo narodne kolke pri pismih namenjenim vojakom mesto na zavitek v pismo samo. Mi lahko pošljamo svojim sinovom, bratom in prijateljem vojakom narodnih kolkov, kolikor mi hočemo.

moglo več opaziti, a našla je za njo pot v mrak želja: „Vera, Bog s teboj!“

III.

Življenje! Ah! Vržeš se vanje in pogumno naprej! Dalje in dalje te neso valovi. Pečina! Do neba se vzdiguje; preko nje ni moči. Polet je končan. Obstaneš. Oziraš se po prehojenem potu: vse je minulo, daleč je zadaj, vse je izginilo. In naprej? Kje je pot? Kam gre?

Nastopiš novo, za drugim ciljem. Vrtinec. In hodiš v kolobarju in duša hrepeni, in vse je eno samo hrepenenje za ciljem... Ali kaj si dosegel? Vsedeš se na kamen ob svoji poti, zakaj upehan, utrujen si, in tudi počitka si željan, premislil bi rad, kako in kaj sedaj. — A dočim počivaš, razmišljaš, beži tvoje življenje neutrudljivo naprej, naprej! Pa ko meniš, da si že dosti dolgo počival, dosti in dobro premislil, da ko meniš, da si našel pravo pot, glej, takrat opaziš, da se ti je iztekla pot življenja v starost. In si misliš: „Čemu bi hodil sedaj dalje? Počakam kar na tem kamenu ob moji trnjevi poti svoje osode.“

Vera ni hotela obstati na svoji poti, ni se hotela ozirati nazaj po prehojeni cesti, ni nastopila nove poti za novim ciljem. Življenje je ni našlo počivajoče in razmišljajoče na kamenu. Z njimi vred je hotela naprej, krepka volja jo je gnala dalje, dalje. —

Kako? Da bi ne mogla, baš po ti poti dalje?... Hočem!

Riemanjsko vprašanje je končno rešeno. Po več ko 9 letni pravdi med Riemanjci in tržaškim škofom, katerega je na vse kriptje podpirala tudi vlada, je sedaj to vprašanje rešeno, Riemanjci so zmagali. Začetek te zadeve je tičal v tem, ker tržaški škof ni hotel privoliti v zahtevo Riemanjcev po ustanovitvi samostojne župnije in neodvisnosti od dolinskega župnika. Pred poldrugim letom se je zavzel za stvar poslanec Laginja. Sedaj dobe Riemanjci svojo samostojno župnijo, župnika si volijo sami, a plačeval jim ga bo verski zaklad. Cerkev, ki je popolnoma zanemarjena, jim popravi cerkveni zaklad in škof jim je slednjič, ako tudi s težkim srcem, dovolil vsaj deloma slovansko bogoslužje.

Vseslovanska zveza časnika je imela 15. t. m. v Pragi svoj ustanovni občni zbor. Zborovanju je predsedoval v odsotnosti Jos. Holečka urednik Hummer. V odbor je bil izvoljen za Slovence R. Pustolemshek iz Ljubljane.

Ruski kmetijski mladeniči in mladenke pridejo v smislu sklepov vseslovanskega shoda v Pragi se učiti modernega kmetijstva med slovanske prebivalce v Avstriji. Te dni je odpotovalo 8 mladeničev in 2 mladenke. Pošilja jih društvo „Ruskoje Zjerno“. Vstopili bodo pri naprednih slovanskih kmetovalcih deloma na Češkem in Moravskem, deloma na Spod. Štajerskem in Kranjskem. V kratkem jih pride zopet 5.

Kranjska kmetijska šola na Grmu je izdala svoje letno poročilo za leto 1907/08, ki je jako obsežno in vsebuje vse poslovanje te vzgledne kmetijske šole. Zlasti zanimivo je gospodarsko poročilo, ki podaja natančen pregled o gospodarstvu posestva, zlasti o poljedelstvu, živinoreji in mlekarstvu, vinarstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu in gozdarstvu. Interesantom to poročilo toplo priporočamo, dobi se pri vodstvu šole na Grmu.

Raznoterosti.

K štiridesetletnici akademičn. društva „Slovenija.“ Dne 26. majnika poteče 40 let, kar so osnovali mladi in navdušeni slovenski vseučiliščniki na Dunaju akademično društvo „Slovenija.“ Lahko se reče brez pretiranja, da je le-ta v dolgi dobi svojega obstoja v marsičem pomagla slovenskemu narodu do relativno visoke kulturne stopnje, ki jo zavzema danes. Saj so izšli iz njenih vrst možje, ki jih štejem med prave narodne prvoboritelje, odlični književniki in politiki, izborni učitelji in vodniki ljudstva,

Neupogljiva je bila njena volja. Zvesto je ljubila, a tudi nesrečno je ljubila. In ta nesrečna zvestoba! Kake posestrime si je ustvarjala v duši!

„Zakaj niste zakričali, klicali na pomoč?“

Stala je tam pred hišo. Debelo bruno se ji zvalilo na roko. Trudila se je pošteno, da ga odstrani. Stiskala je bele zobe, da so škripali, ali čakala je tiho, mirno, brez vzdihljaja, da ji pride pomoč.

„Zakaj niste kričali, Vera?“

„Ali mi je bolje, če kričim, jokam? Bolelo ne bi nič manj. Vedela pa sem tudi, da z vpitjem ne priklidem pomoči. Nikogar ni bilo blizu.“

Četrto ure ji je stiskalo roko, predno jo je rešila.

„Pa če bi vas jaz, Vera, stisnil za roko, hudo stisnil, bi tudi ne zavpili?“ —

Pomolila mi je roko: „Stisnite!“

Ali naj bi bil poskušal? —

V vasi je imela iskreno prijateljico. Baš nasprotna sta bila njiju značaja. Nasprotni značaji se včasih dobro ujemajo. Nekdaj pa sta se sprli in gospod Trepan je imel dovelj opravka, da ju je spravil.

Od prijateljskega obiska so šli in noč jih je zalotila. Snega je bilo veliko. Zgrešili so pravo pot. In vlekli so vsak na svojo. Gospod Trepan in Verina prijateljica po eni, a Vera po drugi.

„Zakaj pa naj bi ravno moja ne bila prava?“ In ločili so se. Vera po svoji, onadva po svoji poti.

(Konec prih.)

ki so si postavili krasno nalogo, da pomorejo svojemu narodu do prihodnosti, jasne in lepe, kakršno zasluži. Novejša povestnica slovenskega naroda je glasna priča, kolikega pomena da so društva za ljudski procvit. Ves napredek na polju ljudske prosvete izvira iz skupnega društvenega delovanja, društva so žarišča, ki sipljejo iz sebe žarke omike in narodne zavesti, da prodira v najnižje, najskrajnejše narodove sloje. In „Slovenija“ se je ves čas svojega dejanja in nehanja držala te svoje lepe naloge in ni pozabila nikdar, da mora roditi iz sebe mlade sile, ki naj poneso moč in življenje v ljudstvo in ga vedejo po strmi poti do napredka in blagostanja. Pač so vladali v društvu v posameznih dobah ljuti viharji in trdi boji, pač je tudi ob njegove stene pljuskalo razburkano politično valovje kot bučeč odmev iz domovine, a krepka stavba je kljubovala vsem vihram in stoji še danes in gleda na sadove, ki so dozoreli v oskrbi mož, izsedših iz njene srede. Bili so časi, ko so se člani trumoma cepili od svojega društva in so si vstanavljali lastna ognjišča; a „Slovenija“ je prebolela krize in se je okrepila, posebno od one dobe, odkar obstoja njeno glavno delovanje na izvenpolitičnem, kulturnem polju. Že danes se vidijo dobri posledki tega njenega delovanja in pač menda ni črnogledneža, ki bi mogel odrekati eminentno važnost in najbolj primerno smer njenega današnjega programa. Na ustanovni dan, t. j. 26. majnika bo praznovala „Slovenija“ svoj jubilej na Dunaju. V ta namen vabimo vse prijatelje društva, naj se vdeležijo slavlja v kar največjem številu.

Akademsko društvo „Slovenija“ vabi prijatelje društva na večer, ki ga priredi v proslavo svoje 40 letnice na Dunaju, v sredo, 26. maja, v spodnjih prostorih društva „Lehrerhaus VIII. na voglu Langeasse — Josefstrasse. Začetek ob 1/2 9 uri zvečer. Prireditelji se vrši v skromnem obsegu, ker meni društvo proslaviti svoj jubilej v večjem stilu jeseni v Ljubljani.

Koliko prispeva država za ljudsko šolstvo. Država prispeva za ljudsko šolstvo le 562.152 K, čeprav znašajo stroški 87.609.960 K, katere pokrivajo občine, okraji in dežele. Torej znaša državni prispevek le 0.64 odstotkov vseh stroškov. Na Pruskem prispeva država 40 odstotkov za ljudsko šolstvo in na Francoskem 222 milijonov za šole sploh. Ker so učitelji splošno zadovoljni, da se ljudsko šolstvo podzavi, naj bi se poslanci potegovali za podzavljenje, kajti s tem bi bilo tudi deželnim financam najbolje pomagano, ker bi se jim odvezli tako veliki izdatki.

Sladkor kot razkuževalno sredstvo. Po mnogih krajih ima priprosto ljudstvo že od nekdanjega časa, da žge v sobah, kjer leže bolniki sladkor. Zdravniki so se temu dolgo časa le smehljali. Sedaj je pa profesor pariškega Pasteurjevega zavoda Trilbert napravil mnogo tozadevnih poskusov. Dognal je, da se razvija pri žganju sladkorja nekak mravljinčasto kisli acetilenski vodik, ki je eden najbolj učinkovitih dozdaj znanih antiseptičnih plinov. Posrečilo se mu je ubijati s temi plini bacile tifusa, tuberkuloze, kolere itd. Če se žge sladkor v zaprti posodi, v kateri je gnilo meso ali pokvarjena jajca, izgine takoj in popolnoma neprijetni duh.

Dinamit v sveči. V carinskem uradu v Bejrutu je vzbudila veliko pozornost ogromna sveča, ki jo je poslala neka ruska grofica v Jeruzalem. Ker je bila silno težka, so uradniki jeli sumiti, da bi bila voščena. Po natančnem preiskavanju so dognali, da je bilo v nji 3 kg dinamita. Grška cerkvena oblast je bogato obdarila uradnike, ki so odkrili strašno tajnost ter s tem preprečili razstrelitev cerkva sv. groba.

Književnost.

Andrej Rape: Dane. Povest za mladino s 4 slikami. I. zvezek Jan Legove mladinske knjižnice. Izdala in založila „Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani“. To povest je odlikoval občinski svet ljubljanski s prvo častno nagrado. Cena 1 K, s poštnino 16 vin. več. Da se omogoči redno izdajanje Jan Legove mladinske knjižice, je nujno potrebno, da se prvih zvezkov razproda cela zaloga. Prijateljem mladine priporočamo, naj za svoje in tudi za druge siromašne male naročajo to knjižico. V kratkem izide drugi zvezek.

P. n. planincem in letoviščnikom

uljudno naznanjam, da sem opremil v svoji hiši

„pri Bodlaju“ v Stranjah pri Stahoveci

več sob za prenočišče tujcev. Vedno gorka in mrzla jedila ter dobra pijača. Na zahtevo vozovi k vlakom v Kamnik.

Za obilen obisk se priporoča

Franč Bodlaj

gostilničar v Stranjah pri Stahovici.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda.

Najbolj varno naložen denar

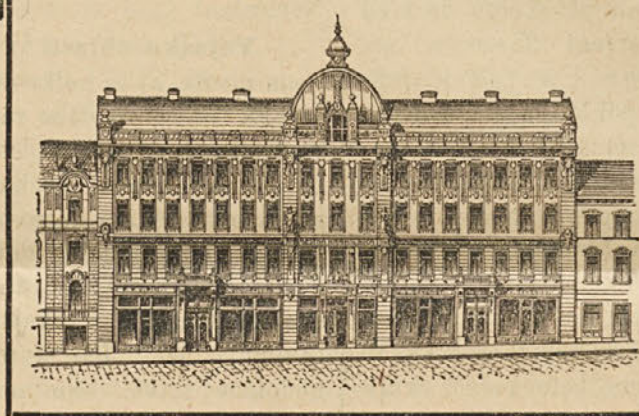
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

ker je podvržena javnemu nadzorstvu.

Stanje hran. vlog:
nad 34 milijonov K

Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih ulicah prej Slonovih ul. št. 3 nasproti frančiškanskemu klostru.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

- Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Tiskovine

za industrijo, trgovino in obrt od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika. Tisk umetniških razglednic. Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VECBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJŠA DELA. × × IZVRŠITEV VEDNO × PRIZNANO LIČNA IN PO ZMERNIH CENAH. ×

Založništvo

„Našega Lista“ s priloženo „Slov. Gospodinjo“ Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami. Knjigoveznica. Zaloga in izdelovanje šolskih zvezkov.

Svoji k svojim!

Priporoča se **slovenska trgovina**

Janko Češnik

Ljubljana ~ Singerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapestri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odev.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Priporočamo našim rodbinam

Holinsko cikorijo.

Steckenpferd
lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo in proti pegam.

— Dobiti je povsod. —

Vir zdravja so

nealkoholične pijače, med katerimi so nedosežne z **Maršnerjevimi**

šumečimi limonadnimi bonboni

(okus malinoveca, citrone, jagode, češnje in prvenca) napravljene

šumeče limonade.

Pristni samo s to varstveno znamko.

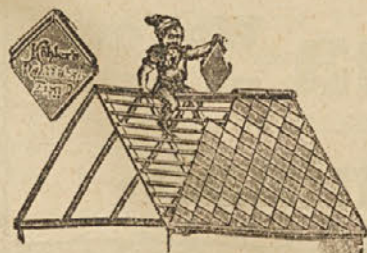

Letna poraba več nego 40 milijonov kosov.

Edini izdelovalec:

„Prva češka deln. družba tovarne orientalskih sladkornin in čokolad, Kralj. Vinohrady, prej Maršner“.

Patentirano v 30 državah.

Varstvena znamka.

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo.

V zalogi jo ima edini izdelovatelj za slovenske dežele

Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. Vprašanja je nasloviti na: Ivan Jelačin, Ljubljana.

Odvetnik dr. Fran Novak

uljudno sporoča, da je premestil in otvoril

svojo odvetniško pisarno

Dalmatinova ulica št. 3 (poleg Kmetske posojilnice)

Ljubljana, dne 8. maja 1909.

Kopališče

in vodno zdravišče

Prospekte pošilja
Dr. Rud. Wackenreiter
zdravnik-voditelj in najemnik kopališča

Kamnik na Kranjskem
pri Ljubljani

Postaja c. kr. drž. železnic. 1¼ ure od Ljubljane. Krasna planinska lega, v zatišju, milo planinsko podnebje. Za notranje in živčne bolezni, za rekonvalescente. Utrjevanje na razne načine. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Winternitz, polivi po Kneippu.) Radij, pitno in kopalno zdravljenje. Solne kopelji. Kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom. Masaža in elektroterapija. Plavalisce. Senčnat park.

Izvrstna restavracija z nizkimi cenami. Lepa stanovanja v kopališču in v raznih vilah. Začetek sezone 15. maja.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje

Denarni promet v letu 1907:

kron 5.500.000

po 4½%

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5¼% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6%.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drohno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gricar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobiva
se
povsod

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skontraciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 17,102.911-27

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1908
K 17,519.983-93

Denarni promet
K 71,417.344-75

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri

iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremočljivega lodna.

Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudvika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojev.

Dogodki izza okupacije Hercegovine.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.

Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3,000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:

300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfave
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem **svoje izborna**

marčno pivo v sodih in steklenicah.